

НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ О.О. БОГОМОЛЬЦЯ
Кафедра загальної і медичної психології

МЕТОДИЧНІ РОЗРОБКИ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ З
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**«ОСНОВИ ПСИХОЛОГІЇ ТА ПЕДАГОГІКИ. ПСИХОЛОГІЯ
СПІЛКУВАННЯ»**

Освітній рівень другий рівень вищої освіти - магістр
Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»
Спеціальність 222 «Медицина»

Автори:

кандидат психологічних наук, доцент **Логвіновська Л.М.**

Затверджено на засіданні кафедри загальної і медичної психології

Протокол № 2 від «12» вересня 2024 року

Завідувач кафедри загальної
і медичної психології,
професор

М.М. Матяш

Тема № 1. Предмет, завдання, методи психології та педагогіки (лекційне заняття – 2 години)

Мета: - *навчальна мета* – ознайомити студентів зі змістом та завданнями сучасної психології та педагогіки; проаналізувати основні періоди зародження та розвитку науки; пояснити зміст основних категорій; визначити сучасні методи дослідження в психології та педагогіки;

- *розвиваюча мета* – сприяти формуванню психолого-педагогічної компетентності студентів, розвивати науковий світогляд, формувати мотивацію до навчання, самоосвіти та розвитку;

- *виховна мета* – виховувати почуття гідності, поваги, самостійність мислення, пізнавальну активність.

План лекції:

1. Предмет наукового пізнання психології та педагогіки, основні завдання.
2. Загальні етапи розвитку психології та педагогіки.
3. Структура сучасної психології.
4. Методи дослідження в психології та педагогіці.

Ключові поняття: *психологія, психіка, психічне відображення, свідомість, несвідоме, психічні стани, психічні властивості, психічні процеси, біхевіоризм, психоаналіз, гештальтпсихологія, когнітивна психологія, гуманістична психологія.*

Педагогіка, виховання, навчання, формування, розвиток, освіта, соціалізація.

Метод, методологія, методика, експеримент (природний та лабораторний), спостереження (самоспостереження), метод бесіди, метод тестів, анкетування, соціометрія, метод аналізу продуктів діяльності.

Рекомендована література:

1. Максименко С.Д. Загальна психологія. - К.: Центр навчальної літератури, 2017. – 272с.
2. Філоненко М. Психологія спілкування. Навчальний посібник / К.: Центр учбової літератури, 2008.- 224 с
3. Зайченко І. В. Педагогіка / І. В. Зайченко[Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pidruchniki.ws/17000308/pedagogika/pedagogika_-_zaychenko_ib.
4. Мацко Л. А., Прищак М. Д. Основи психології та педагогіки: Навчальний посібник. – Вінниця: ВНТУ, 2009. – 158 с.

Тема № 2. Поняття про особистість. Особистість та діяльність.

(лекційне заняття – 2 години)

Мета: - *навчальна мета* – ознайомити студентів зі структурою особистості; проаналізувати зміст самосвідомості особистості; пояснити сутність основних категорій та понять психології особистості; визначити загальну характеристику діяльності;

- *розвиваюча мета* – сприяти формуванню психолого-педагогічної компетентності студентів, розвивати науковий світогляд, формувати мотивацію до навчання, самоосвіти та розвитку, уміння застосовувати психологічні знання на практиці;
- *виховна мета* – виховувати самоповагу та повагу до інших, почуття гідності, а також самостійність мислення та пізнавальну активність.

План лекції:

1. Характеристика понять “індивід”, “особистість”, “індивідуальність”.
2. Психологічна структура особистості.
3. Активність і діяльність.
4. Спрямованість особистості.

Ключові поняття: *індивід, людина, особистість, індивідуальність, біологічне та соціальне, активність, діяльність, спрямованість, потреби, мотиви, ідеали, інтереси, установки, самооцінка, самосвідомість особистості, рівень домагань, гра, навчання, праця.*

Рекомендована література:

1. Максименко С.Д. Загальна психологія. - К.: Центр навчальної літератури, 2017. – 272с.
2. Філоненко М. Психологія спілкування. Навчальний посібник / К.: Центр учбової літератури, 2008.- 224 с
3. Зайченко І. В. Педагогіка / І. В. Зайченко[Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pidruchniki.ws/17000308/pedagogika/pedagogika_-_zaychenko_ib.
4. Мацко Л. А., Прищак М. Д. Основи психології та педагогіки: Навчальний посібник. – Вінниця: ВНТУ, 2009. – 158 с.

Тема № 3. Поняття спілкування в психології. Категорія спілкування: визначення, структура, функції. Види, стилі, структура спілкування.

(лекційне заняття – 2 години)

Мета: - *навчальна мета* – ознайомити студентів з поняттям спілкування в психології, структурою, функціями, категоріями спілкування, психологічними аспектами професійного спілкування, визначити прийоми зняття напруженості у спілкуванні;

- *розвиваюча мета* – сприяти формуванню комунікативної та психолого-педагогічної компетентності, розвитку наукового світогляду, формувати мотивацію до навчання, самоосвіти та саморозвитку, уміння застосовувати психологічні знання на практиці;

- *виховна мета* – виховувати почуття поваги, гідності, а також самостійність мислення та пізнавальну активність.

План лекції:

1. Характеристика процесу спілкування, його види, функції.
2. Психологічні аспекти професійного спілкування лікаря:
 - а) Особливості встановлення психологічного контакту;
 - б) Прийоми зняття напруженості у спілкуванні та формування довіри;
 - в) Техніки і прийоми активного слухання та демонстрації відкритості у процесі спілкування.
3. Психологічні аспекти подолання можливих комунікативних бар'єрів у професійній діяльності.

Ключові поняття: *спілкування, функції спілкування, види спілкування, вербальна комунікація, невербальна, взаєморозуміння, співпереживання, бар'єри на шляху взаєморозуміння, механізми взаєморозуміння, конфлікт, види конфліктів, причини конфліктів, динаміка конфлікту, способи управління конфліктами, методики вирішення конфліктів, асертивність.*

Рекомендована література:

Базова:

1. Гірник А., Бобро А. Конфлікти: структура, ескалація, залагодження. — К.: Вид-во Соломії Павличко „Основи”, 2019.
2. Дуткевич Т. Загальна психологія. - К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 388 с.
3. Максименко С.Д., Євтух М.Б., Коваленко В.В., Цехмістер Я.В., Лазуренко О.О. Психологія та педагогіка. /За ред.. С.Д. Максименка. – Київ, 2013.
4. Максименко С.Д., Євтух М.Б., Цехмістер Я.В., Лазуренко О.О. Психологія та педагогіка. – Київ, 2012. Москалець В. П. Загальна психологія: підручник. – К. Ліра–К., 2020. – 564 с.
5. Основи психології: теорія і практика. Навчальний посібник/ О.О. Лазуренко, М.М. Матяш, Н.А. Тертична. – К., 2019. - 324 с.

6. Савчин М. Загальна психологія. К.:ВЦ "Академія" Серія книг Альма-матер. – 2020. - 344 с.
7. Кайдалова Л.Г.,Пляка Л.В. Психологія спілкування: навчальний посібник: НФаУ. - 2011.132 с.
8. Філоненко М.Психологія спілкування Навчальний посібник / К. : Центр учбової літератури, 2008.- 224 с.

Допоміжна:

1. Данилюк І.В. Історія психології в Україні. Західні регіони. – К., 2002.
2. Корольчук М.С. Психофізіологія діяльності. – К., 2003.
3. Лазуренко О. О. Програма, плани практичних занять, методичні вказівки та рекомендації до виконання контрольних робіт з дисципліни «Основи психології та педагогіки». – К, 2005
4. Лазуренко О.О. Навчально-методичні вказівки з організації та проведення самостійної позааудиторної роботи студентів з курсу «Основи психології та педагогіки». – К.- Ніжин, 2005.
5. Лазуренко О.О. Основи психології та педагогіки. Навчально-методичний комплекс. – Київ, 2011.
6. Лазуренко О.О. Основи психології: навчально-методичний посібник. – К., 2012.
7. Методичні рекомендації та завдання з курсу «Основи педагогіки» /укл. О.О. Лазуренко та ін. Вид. 2-е. – К., 2021.